

Inhoudsopgave

Inleiding	1
H. 1 Ruimtelijke Kwaliteit	5
1.1 Kwaliteiten van het gebied	5
1.2 Bedreigingen	7
1.3 Kansen	9
1.4 Verstopt beleid	9
1.5 Oplossingsrichting Ruimtelijke Kwaliteit 2030	11
1.6 De gebiedsvisie en het bestaande beleid	13
1.7 De gebiedsvisie biedt samenhang	14
1.8 Draagvlak en financiering.....	15
1.9 Programma's en portfolio	19
1.10 Samenvatting Ruimtelijke Kwaliteit	22
H. 2 Bereikbaarheid	23
2.1 Knelpunten	23
2.2 Oplossingsrichting Bereikbaarheid 2030	27
2.3 Sturende mobiliteitsmaatregelen	27
2.4 Extra infrastructuur openbaar vervoer	30
2.5 Extra weginfrastructuur	30
2.6 Verkeerstechnische beoordeling van de tracés	37
2.7 Kostenraming extra weginfrastructuur	38
2.8 Samenvatting Bereikbaarheid	39
H. 3 Confrontatie Ruimtelijke Kwaliteit en Bereikbaarheid	41
3.1 Ouderkerkerplas omgeving	42
3.2 Gaasperdammerweg/Zuidoost.....	43
3.3 Gemeenschapspolder/Bloemendalerpolder.....	44
3.4 Zone tussen Muiden en het knooppunt Muiderberg langs de A1	45
3.5 Keverdijksepolder/Naardermeer	46
3.6 Hollandse Brug omgeving	46
3.7 Waterhuishouding	47
3.8 Conclusies over de tracévarianten en de gevolgen voor landschap en natuur	48

Bijlage 1	51
De Uitweg als onderdeel van andere beleidsprocessen.....	51
Bijlage 2	53
Bestaand beleid voor landschap en natuur in het Uitweggebied.....	53
Bijlage 3	57
Bestaand beleid rond de bereikbaarheid in het Uitweggebied	57
Bijlage 4	59
Vervolgstappen na de Uitweg	59
Bijlage 5	65
Werkdocumenten De Uitweg	65
Bijlage 6	67
Deelnemers De Uitweg	67

Inleiding

Het is één van de grootste ruimtelijke uitdagingen voor de komende decennia: goede verbindingen tussen de economische motor Amsterdam-Schiphol en de groeistad Almere, dwars door het natuur- en cultuurlandschap van Naardermeer, Vecht en Gein.

Het kan nauwelijks een verrassing worden genoemd dat plannen in het verleden voor een nieuwe wegverbinding tussen A6 en A9, bovengronds of met een tunnel, op grote weerstand stuitten. Wat restte was een patstelling. Want wie kan de keus maken tussen meer fileleed of aantasting van zo'n bijzonder gebied?

Is er geen andere benadering mogelijk om uit die impasse te komen, was de vraag die bestuurders van de Vereniging Natuurmonumenten, de gemeente Amsterdam en de provincie Noord-Holland zich begin 2002 stelden. Kun je niet in plaats van een keus voor het een ten koste van het ander, onderzoeken of je tegelijk de bereikbaarheid kunt verbeteren en de ruimtelijke kwaliteit van het gebied kunt versterken?

Deze gedachtegang leidde tot het initiatief van De Uitweg, waarvan in april 2002 het Startdocument werd getekend.

De dubbeldoelstelling van De Uitweg is:

- Het verbeteren van de bereikbaarheid tussen Amsterdam/Schiphol en Almere/het Gooi;
- Het versterken van de ruimtelijke kwaliteit van het landelijk gebied.

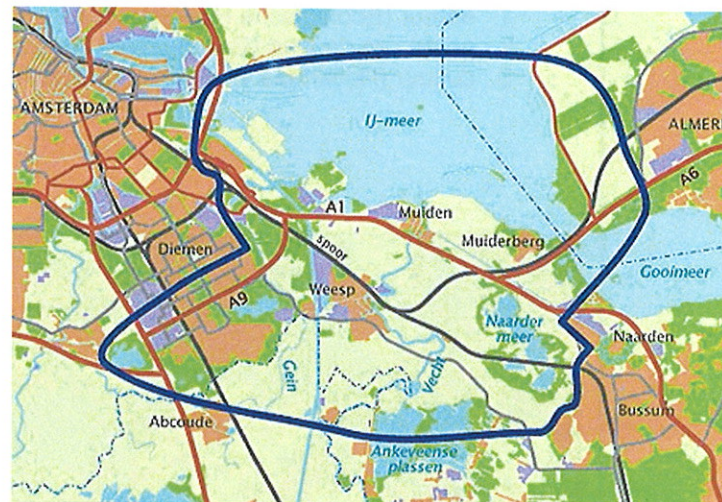
Inmiddels zijn tien overheden en maatschappelijke organisaties¹ vertegenwoordigd in het bestuurlijk platform van

¹ De provincies Noord-Holland, Flevoland en Utrecht, de gemeenten Amsterdam en Almere, het gewest Gooi en Vechtstreek, Vereniging Natuurmonumenten, VNO-NCW West, het samenwerkingsverband milieuorganisaties (Stichting Natuur en Milieu, Milieufederatie Noord-Holland, Milieufederatie Flevoland, Natuur en Milieufederatie Utrecht) en het Regionaal Orgaan Amsterdam (ROA). Als adviseurs zijn betrokken de ministeries van LNV, V&W en VROM.

De Uitweg, dat onder leiding staat van onafhankelijk voorzitter dhr. P. Winsemius. De inliggende gemeenten (Ouder-Amstel, Abcoude, het stadsdeel Zuidoost, Diemen, Muiden, Weesp en Naarden) en het Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht zijn regelmatig geraadpleegd. De ministeries van V&W, LNV, en VROM zijn als adviseur bij het project betrokken. Daarnaast hebben Staatsbosbeheer en de ANWB meegewerkt aan de ontwikkeling van het toekomstbeeld voor natuur en landschap. Al deze partijen willen tot een kwaliteitsslag komen vanuit de notie dat gezamenlijke analyses en oplossingen meer kwaliteit geven en uiteindelijk leiden tot een snellere besluitvorming.

Dit document levert de onderbouwing voor het Manifest dat door de bestuurders van De Uitweg is vastgesteld.

Het gebied

Het gebied waarop De Uitweg zich richt beslaat globaal het gebied tussen Amsterdam, Almere, het Gooi en Abcoude. De tijdshorizon van De Uitweg ligt bij 2030.

Het vaste land in het Uitweggebied is ruim 12.000 ha groot. Daarvan is bijna de helft in gebruik als landbouwgrond, 13% als stedelijk gebied, 12% binnenwater op het vaste land, 7% infrastructuur, 7,5% als recreatiegebied en 5% natuur. Er wonen in het gebied ca. 145.000 mensen, waarvan de meeste in Amsterdam-Zuidoost. In 2012 wonen op IJburg naar verwachting 45.000 mensen. De werkgelegenheid is ca. 85.000, waarvan de meeste banen in Amsterdam-Zuidoost.

Opdracht

In het Startdocument van de Uitweg zijn de volgende onderzoeksopdrachten vastgelegd:

Te onderzoeken ruimtelijke aspecten

Voor de ruimtelijke kwaliteit zijn vijf aandachtsgebieden aangewezen:

1. natuur (Ecologische Hoofdstructuur en de Natte As)
2. groen om de stad (Groengebied Amstelland)
3. cultuur (Hollandse Waterlinie en Stelling van Amsterdam)

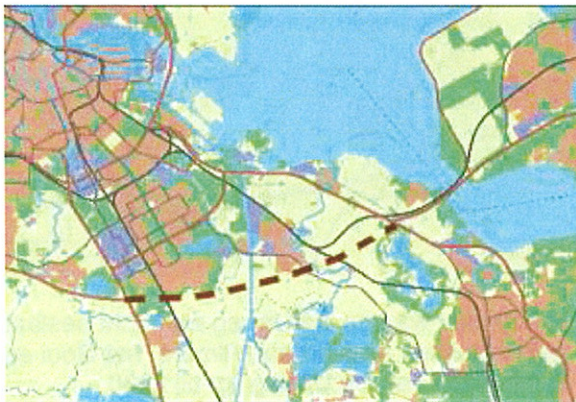
4. landschap (Nationaal Landschap Oostelijke Vechtplassen en veenweidebeleid)
5. water (stroomgebiedsvisie Amstelland)

Te onderzoeken tracés infrastructuur

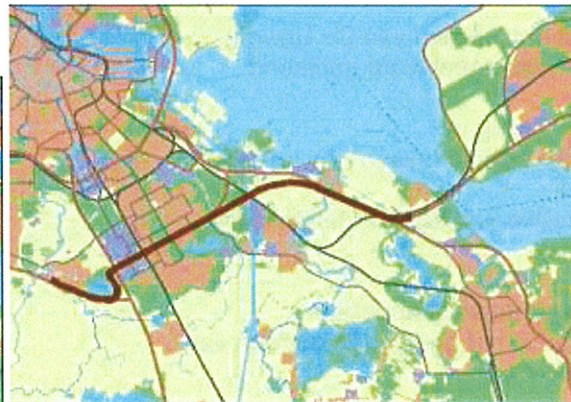
Voor het onderzoek naar nieuwe infrastructuur zijn drie alternatieve basistracés voorgelegd en varianten daarvan.

Die basistracés zijn:

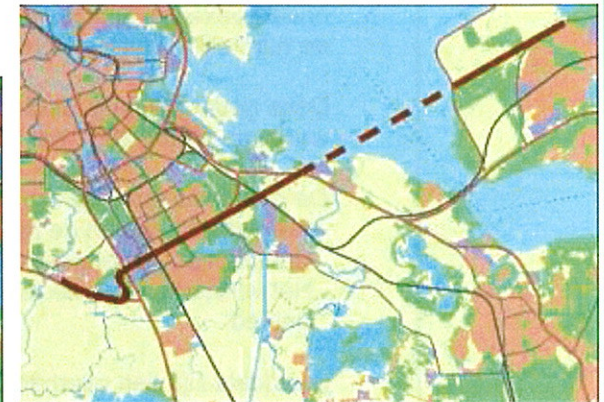
1. tunnel als verbinding tussen de A6 en de A9
2. vergroten capaciteit en stroomlijnen bestaande infrastructuur op de A6, de A1 en de Gaasperdammerweg
3. tunnel onder het IJmeer en vergroten capaciteit Gaasperdammerweg

1. tunnel A6-A9

2. stroomlijntracé

3. IJmeertracé

Bredere context

Parallel aan het Uitweg-proces zijn in andere gremia processen gaande die een grote samenhang hebben met De Uitweg. Deze komen uitgebreid aan bod in bijlage 1. Hier volgt een korte opsomming:

- het overleg van provincies en gemeenten in de noordelijke Randstad (Noordvleugeloverleg) over de samenhang tussen ruimtelijke ontwikkeling en mobiliteit. Dit overleg zal uitspraken doen over de door de regio gewenste grote nieuwe woningbouwlocaties mede in relatie tot de te verwachten mobiliteit tussen Almere en Amsterdam. De resultaten van De Uitweg zijn een inbreng voor dit Noordvleugeloverleg;
- in het Integraal Ontwikkelingsplan Almere komen afspraken te staan over de wijze van verdere groei van de stad en de daarbij passende maatregelen voor bereikbaarheid;
- het ministerie van Verkeer en Waterstaat doet een studie naar de corridor Haarlemmermeer Amsterdam Almere;
- het Europese Landbouwbeleid heeft gevolgen voor de positie van de melkveehouderij in het Uitweggebied. Dat geldt ook voor het binnenkort te verschijnen veenweidebeleid van het ministerie van LNV en van de provincies Noord-Holland en Utrecht;
- de nog te verschijnen Nota Ruimte van het ministerie van VROM zal uitspraken doen over de contouren tussen stad en land, de status van de Nationale Landschappen en de begrenzing van het Groene Hart. De nota zal ook nieuwe instrumenten voor het grondbeleid aandragen;
- momenteel is in het gebied de Landinrichtingscommissie Vechtstreek actief op basis van de uitgangspunten van het streekplan Gooi en Vechtstreek van 1998. Besluiten en activiteiten van die commissie hebben invloed op het grondgebruik in het gebied. Omgekeerd kunnen uitkomsten van De Uitweg van invloed zijn op de werkzaamheden van de landinrichtingscommissie;

- besluitvorming over de stroomgebiedsvisie Amstelland kan consequenties hebben voor het aanwijzen van gebieden voor waterberging.

Leeswijzer

In dit eindproduct staan de resultaten van De Uitweg. Eerst komen de analyse van de problematiek en de ambities aan bod: op het gebied van de ruimtelijke kwaliteit (hoofdstuk 1) en op het gebied van de bereikbaarheid (hoofdstuk 2). Vervolgens worden de uitkomsten van beide met elkaar geconfronteerd in hoofdstuk 3; hier wordt duidelijk welke consequenties de onderzochte wegtracés hebben voor de ruimtelijke ambities.

Deze rapportage is een weergave van de bevindingen van de Uitweg-projectorganisatie. In het separaat gepubliceerde Manifest geven de bestuurders van De Uitweg aan welke oplossingsrichtingen zij kiezen en welk vervolg zij aan het proces van De Uitweg geven.